

О пенсиях,
«Укрпочте»
и земельных
сертификатах
стор. 2

Сельское
хозяйство
полтора столетия
назад
стор. 3

www.tribune.kharkov.ua

ТРИБУНА

ТРУДЯЩИХ

+ ДОДАТОК
Меленкограма
виз «Трибуна»

3 березня 2012 р.

Субота

№16

(8778)

Заснована 18 липня 1937 року ГАЗЕТА ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ДЛЯ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ХТО ЦІКАВИТЬСЯ НАЦІОНАЛЬНИМ НАДБАННЯМ?

Останнім часом виробники шовку з Середньої Азії та Близького Сходу проявляють підвищений інтерес до унікальної колекції шовкопряда, зібраної спеціалістами колишнього Інституту шовківництва УААН, яку оголошено національним надбанням України.

Зруйнувати легше всього...

Шовківництво — не заслужено забута й занедбана галузь сільського господарства нашої країни. В Україні чомусь вирішили, що льон, а не шовк має бути основною превалюючою тканиною в державі, а тому декілька років тому вирішили закрити єдиний і унікальний Інститут шовківництва в Мерефі — як не перспективний. Десятки висококваліфікованих спеціалістів залишилися без роботи, фактично припинилася наукова діяльність, перервався виробничий процес, ланки якого налагоджувалися десятиліттями.

Слід зазначити, що Інститут шовківництва УААН під Мерефою утворився не на порожньому місці. Ще наприкінці 30-років минулого століття там був створений потужний шовківницький радгосп, який займався розведенням тутового шовкопряда та відправленням на переробку високоякісних коконів. Згодом, саме на базі цього радгоспу було створено науково-дослідний інститут шовківництва, успіхами якого пишався увесь колишній Радянський Союз. За довгі роки роботи тут було зібрано унікальну колекцію шовкових гусениць — до 120 видів різних порід.

Під час ліквідації інституту, цій колекції, на щастя, пощастило більше, ніж науково-технічному персоналу. Унікальних живих гусениць передали Харківському інституту експериментальної ветеринарної медицини. Рішенням уряду колекцію оголосили національним надбанням.

— Коли повідомили, що закриватимуть наш інститут, я практично півроку не могла спокійно спати вночі від хвилювання та переживання, — розповідає колишній науковий співробітник Інституту шовківництва Тетяна Усенко. — Понад 25 років свого життя й активної трудової діяльності я віддала цій установі, можна сказати, разом зі своїми колегами душу вклала в улюблену справу. Чимало наших напрацювань випереджали дослідження навіть китайських, угорських та італійських дослідників. А в результаті виявилось, що в Україні все це нікому не потрібно... Всім було боляче й образливо.

(Закінчення на 3-й стор.)

■ До відома громадян

З метою підвищення ефективності зворотного зв'язку з громадкістю, надання інформаційно-консультативної (правової) допомоги громадянам, забезпечення прозорості в роботі органів ДФІ та запобігання проявам корупції, у Чугуївській МДФІ працює телефон довіри за номером 712-38-24 та ведеться особистий прийом громадян начальником Єрьоменко Олегом Миколайовичем (кожного понеділка з 9 до 12 години) та завідувачем сектору інспектування в Харківському районі Под'ячевою Людмилою Олександрівною (кожного четверга з 10 до 16 години).

Сектор інспектування в Харківському районі Чугуївської міжрайонної держфінінспекції

■ Вакансія

Харківська районна державна адміністрація оголошує конкурс на заміщення вакантної посади начальника управління агропромислового розвитку райдержадміністрації.

Претенденти на заміщення посади повинні:

- мати повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста;
- вільно володіти державною мовою;
- мати високий рівень володіння роботою на ПК (WORD, EXEL);
- уміти готувати аналітичні довідки;
- мати навички спілкування з людьми;
- мати стаж роботи за фахом у державній службі не менше 5 років або стаж роботи на керівних посадах сільгоспідприємств від 4 років.

Прийом документів для участі в конкурсі протягом 30 календарних днів з дня опублікування оголошення.

Детальну інформацію про умови конкурсу можна отримати у відділі кадрової роботи апарату райдержадміністрації (м. Харків, Комсомольське шосе, 52, каб. 61, тел. 777-22-04).

Конкурсна комісія

Офіційний сайт газети «Трибуна трудящих»: www.tribune.kharkov.ua

■ Из официальных источников

0 пенсиях, «Укрпочте» и земельных сертификатах

На состоявшемся 28 февраля аппаратном совещании ХРГА обсуждались вопросы наполнения бюджета Пенсионного Фонда, заключение договоров с КП и другими организациями на прием платежей от населения, организация общих собраний владельцев земельных сертификатов.

Совещание проходило под председательством главы ХРГА Виталия Збукаря и председателя Харьковского районного совета Михаила Третьяка. В работе совещания приняли участие руководители управлений, отделов и структурных подразделений ХРГА, председатели местных советов, представители правоохранительных и контролирующих органов, руководители КП, медицинских учреждений и учреждений образования, землеустроители района.

По первому вопросу повестки дня выступил начальник управления Пенсионного Фонда Украины в Харьковском районе Евгений Нелуп. Докладчик подвел итоги 2011 года, сообщил, что средний размер пенсий в Харьковском районе на конец года составил 1111, 53 грн., что более чем на 100 грн. ниже, чем в целом по области и по Украине. Евгений Павлович отметил, что при перевыполнении плана собственных поступлений существует проблема задолженности некоторых предприятий района перед ПФ, что недопустимо. По состоянию на начало февраля недоимки составляют по единому социальному взносу — 1 284,0 тыс. грн., и по страховым взносам — 15 330,6 тыс. грн. Выступающий подчеркнул, что невыплата взносов в ПФ лишает сотрудников предприятий части пенсионного стажа за этот период, что непосредственно в будущем повлияет и на размер пенсий. Евгений Нелуп призвал всех руководителей предприятий-должников с ответственностью подходить к этой проблеме. Также докладчик подчеркнул, что штрафные санкции, налагаемые на неплательщиков взносов в ПФ, за год увеличиваются в несколько раз, и рекомендовал не допускать подобных ситуаций, своевременно выплачивая все обязательные взносы.

Виталий Збукарь всем руководителям предприятий-должников, а также председателям советов, на чьей территории они расположены, поручил как можно скорее разобраться с ситуацией, и определил сроки выполнения поставленной перед ними задачи.

О заключении договоров на прием платежей от населения рассказала начальник почтового отделения №7 в Харьковском районе Ирина Каплиенко. Ирина Сергеевна в своем выступлении отметила, что в последнее время увеличилось число обращений граждан в Кабинет Министров Украины, а также в местные органы власти по поводу повышения тарифов на коммунальные услуги. Кабмином «Укрпочте» было поручено провести работу по заключению договоров с КП и другими организациями с целью уменьшения финансовой нагрузки на население при оплате коммунальных услуг (речь идет о комиссионном сборе при оплате — при заключении таких договоров некоторые виды платежей осуществляются без комиссии). Докладчик подчеркнула, что «Укрпочта» имеет достаточный опыт в оказании этой услуги и призвала руководителей коммунальных предприятий и организаций внимательно ознакомиться с предложениями, которые были им разосланы, и дать ответ — будут ли они заключать такие договора.

Виталий Збукарь рекомендовал присутствующим внимательнее отнестись к этому вопросу, отметив, что это также поддержит и отделения связи на территории района, и подчеркнул, что их число сокращается, чего нельзя допускать.

Об организации проведения общих собраний собственников сертификатов реформированных сельскохозяйственных предприятий по утверждению проекта организации и территорий и проведения раздела земельных участков между владельцами сертификатов по кормовым угодьям выступил заместитель председателя ХРГА Игорь Руденко (на фото). Докладчик призвал собравшихся с ответственностью подойти к этому вопросу, заранее оповестить население о предстоящем разделе земельных участков, составить график проведения собраний. У присутствующих председателей местных советов по докладу возникло много вопросов, поэтому сразу после заседания все главы советов были собраны для дополнительного совещания, чтобы отдельно обсудить детали.

Ольга ПОПОВА, фото Марии ЗАЙЦЕВОЙ

Василь ЧИГРИН

■ Економія і екологія

Все нове — то добре підзабуте старе! Ця відома сентенція, як ніколи, підходить зараз до згадування дерев'яних вітряків, за допомогою яких у давнину селяни мололи борошно, піднімали греблі на ставках, помпували воду з глибоких колодязів...

Назад... до вітряків

Зараз у Європі повсюдно проходить процес повернення вітряків. Звичайно, будуються не «допотопні» споруди, а цілком сучасні турбіни. На відміну від США, де в період депресії 60-х років минулого століття вітроенергетика здобула розповсюдження як великий і перспективний бізнес, Західна Європа не пішла шляхом «гігантманії». Практично всі європейські вітроелектростанції — це міні-двигуни, розраховані на обслуговування невеликої сільської ферми чи замського котеджу.

Взагалі-то, у Європі будівництво вітряних електростанцій є питанням не стільки економічним, скільки політичним. Загальноєвропейський рух по упровадженню й розширенню альтернативних, екологічно чистих джерел енергії є типовим проявом ініціативи «знизу». Численні екологічні рухи, партії «зелених», об'єднання «грін-піс» примусили уряди переважної більшості європейських країн вкладати значні кошти у розвиток альтернативної енергетики.

Чому саме вітер?

Як відомо, Данія зараз вважається тією європейською країною, де найбільше виробляється електричної енергії, завдяки «прирученню» сили вітру. Там встановлені й успішно діють понад 4800 міні-вітроелектростанцій, які генерують більш як 10 відсотків усієї датської електроенергії, що вивело цю країну на 1 місце у світі з виробництва вітряної електроенергії.

Чому саме вітер використовувати там найвигідніше?

По-перше, скандинавські країни (Данія, Норвегія, Нідерланди), розташовані, можна сказати, «на протяхах». Там найбільше буває вітряних днів, причому вітри завжди досить сильні. По-друге, продуктивність і ефективність розроблених на сьогодні вітряних турбін виявляється найкраща, у порівнянні з усіма іншими нетрадиційними джерелами енергії, включаючи сонячні батареї й біомасу. За даними Міжнародного енергетичного агентства (базується в Парижі), європейські вітроелектростанції стають вже конкурентноспроможними з

ЛОВИ ВІТЕР... У ДВОРІ!

Лови вітер у полі — за кількістю вітроелектростанцій Україна вже випереджає не лише країни СНД, а й деякі європейські держави

«Дармова» енергія

Криза уповільнила розвиток альтернативних видів енергії, однак це не завадило Україні вийти не лише в лідери розвитку серед країн СНД у галузі вітроенергетики, але й випередити деякі країни Європи. За даними Української вітроенергетичної асоціації (УВЕА), за роки незалежності в нашій країні встановлені й діють близько 1200 вітрогенераторів потужністю до 10 кВт. При цьому половину з них було встановлено за останні 2—3 роки. Сукупна потужність існуючих в Україні вітроустановок складає 1400 кВт. Учасники ринку сходяться на думці, що найбільш затребуваними є вітроустановки потужністю 1—2 кВт.

Основними замовниками є власники замських будинків, фермерські господарства, бази відпочинку, дитячі табори тощо. Хоча на українському ринку широко представлена техніка і європейських, і китайських виробників, все ж понад 50% вітрогенеруючих міні-електростанцій потужністю до 10 кВт приходить на долю вітчизняних виробників — спеціалізованих виробничих фірм із Києва, Дніпропетровська, Харкова...

— Два роки тому, під час завершення спорудження власного котед-

жу під Люботином, я вирішив придбати невелику вітроелектроустановку на 1 кВт, виготовлену харківською фірмою, — розповідає приватний підприємець Юрій Саприкін. — Заплатив тоді за неї трохи більше 3 тисяч доларів (нідерландський аналог коштував утричі дорожче), встановив поблизу будинку: проклав кабелі й під'єднав устаткування. З того часу протягом усього року в мене немає ніяких проблем зі світлом, подаванням холодної й теплої води, обігріванням внутрішніх приміщень замського будинку. Можу підключати інші побутові електроприлади на будь-який термін, не турбуючись за те, що багато «набійжить» за електроенергію. Відтепер електрика обходиться мені «задарма», і я вже повністю окупив витрати на придбання вітроелектрогенератора...

Крім цінової переваги, міні-вітроелектростанції вітчизняного виробництва значно більше підходять до природних особливостей і клімату нашої місцевості. Вони прості й невибагливі в роботі. У Передмісті все частіше можна зустріти подібні пристрої на подвір'ях котеджів, приватних будинків і дач.

Коментарі фахівців

Олексій Рильський, відомий науковець і раціоналізатор із села Комунар:

— За своє життя я розробив десятки оригінальних вітроелектрогенераторів та вітрових насосів. Хочу запевнити, що в приватній садибі, індивідуальному господарстві, на городах, дачних ділянках і в садах, де не так вже й багато потрібно електроенергії, ці прості й недорогі агрегати — незамінні. З їх допомогою можна практично всю ніч освітлювати власне подвір'я, підзаряджати акумулятори, качати воду з колодязів та артезіанських свердловин для поливу городини та побутових потреб. Більше того, використовуючи кілька таких вітроелектрогенераторів, під'єднаних до мережі, можна спокійнісінько освітлювати вночі вулицю невеликого села, причому за електроенергію нікому не потрібно платити. У нашому Комунарі та сусідніх селах, до речі, подібних «вітряків» за моїми проектами встановлено чимало і люди повністю задоволені їхньою роботою.

Микола Мельник, кандидат технічних наук, науковець Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка:

— Потрібно розуміти, що без суттєвих пілль, таких як ті, що надаються урядами західних країн, говорити про активний розвиток вітроенергетики в Україні не доводиться. Переваги вітроенергетики очевидні: надзвичайна дешевизна виробництва електроструму, простота в обслуговуванні вітряних агрегатів, відсутність негативних впливів на екологію...

Проте у вітроенергетики є й свої недоліки. Як відомо, вітер дуже часто змінює свою потужність, швидкість і напрям руху, а його енергію дуже складно зберігати. Тому вітряні турбіни потребують оснащення резервними джерелами дії на період безвітряної погоди. Багато спеціалістів вважають, що вітер, в принципі, не може забезпечити рішення енергетичної проблеми, і його слід розглядати як допоміжне, нетрадиційне джерело вироблення електроенергії.

СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО ПОЛТОРА СТОЛЕТИЯ НАЗАД

■ История

Одной из основных отраслей на сегодняшний день в Харьковском районе является сельскохозяйственная. То же самое говорилось о Харьковском уезде в конце XIX века. А вот статистические данные заставляют задуматься, так ли значительно продвинулась эта отрасль за полтора столетия.

Дошедшие до наших дней исторические источники позволяют узнать много нового и интересного о состоянии сельского хозяйства в Харьковском уезде в конце XIX века. Например, о количестве пахотных земель.

«Земельная площадь уезда распределяется так: пахотной земли — 192500 дес. (или 63,6%), лесной заросли — 53886 дес. (17,8%), прочей удобной земли — 46649 дес. (15,4%) и неудобной — 9572 дес. (3,2%)». Десятина — мера площади, принятая до 1918 г, совсем незначительно превышает современный гектар. Для сравнения: на сегодняшний день в нашем районе сельскохозяйственных земель — 103 771 га, из них пашенных — 71 187 га. Сокращение весьма заметно.

Кто же занимался крестьянским трудом в том далеком прошлом? «Всех обособленных земельных владений, кроме крестьянских общинных, в Харьковском уезде насчитывается 1825; мелких собственников (до 50 дес.) — 1487 (81,4%); средних (от 50 до 200 дес.) — 237 (12,9%) и крупных (свыше 200 дес.) — 101 (5,7%); во владении первых — 17063,5 дес. (15,1%), вторых — 23792 дес. (21,4%) и третьих — 71200,5 (63,5%);

сюда вошло и личное крестьянское землевладение. Всех крестьянских дворов в 24 волостях — 21983; в среднем, на один двор приходится около 8,3 дес. удобной земли» — сообщает источник.

Ну, а на сегодняшний день в состав агропромышленного комплекса нашего района входит 33 сельскохозяйственных предприятия различных форм собственности и 131 фермерское хозяйство.

А теперь подходим к самому интересному — эффективности работы наших предков и современных фермеров.

По данным за 1902 г. средняя урожайность с 1 десятины составляла: озимой ржи — 77 пудов (12,32 ц), озимой пшеницы — 74 пуда (11,84 ц), яровой пшеницы — 70 пудов (11,2 ц), овса — 68 пудов (10,88 ц) и ячменя — 61 пуд (9,6 ц) — на крестьянских землях. На частновладельческих землях урожайность была стабильно выше. С 1 десятины собирали: озимой ржи — 99 пудов (15,84 ц), озимой пшеницы — 97 пудов (14,56 ц), яровой пшеницы — 75 пудов (12 ц), овса — 87 пудов (13,9 ц) и ячменя — 72 пуда

(11,5 ц). Такая урожайность, за исключением ячменя, являлась самой высокой по губернии. Так что нашим аграриям есть на кого равняться и брать пример.

А теперь сравниваем. Современная урожайность в нашем районе составляет: озимая рожь 38,7 ц/га, озимая пшеница 39,7 ц/га, яровая пшеница 30 ц/га, озимый ячмень 27,4 ц/га.

Конечно, на первый взгляд нынешние показатели впечатляют — урожайность увеличилась более чем в два раза. Но не стоит забывать, что в конце позапрошлого — начале прошлого веков сельское хозяйство не знало ни химических удобрений, ни селекционного или генетически измененного посевного материала. Да и из сельскохозяйственных применялись в основном старые добрые лошади и трудовые крестьянские руки. Так что успехи и достижения века XXI в развитии сельского хозяйства можно называть относительными.

Примечания:

1 пуд — 16 кг;

1 десятина — 1, 0925 га.

Виктория СТЕПКОВА

■ Юстиция

Якщо поширюють неправдиві чутки?

Відповідно до Кодексу про адміністративні правопорушення, поширювання неправдивих чуток, що можуть викликати паніку серед населення або порушення громадського порядку — тягне за собою накладання штрафу від десяти до п'ятнадцяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням 20% заробітку.

Чи передбачено покарання за завідомо неправдивий виклик спеціальних служб?

Відповідно до Кодексу про адміністративні правопорушення, завідомо неправдивий виклик пожежної охорони, міліції, швидкої допомоги або аварійних служб — тягне за собою накладання штрафу від трьох до семи неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Яке покарання передбачено за дрібне викрадання чужого майна?

Кодекс про адміністративні правопорушення передбачає за дрібне викрадання чужого майна шляхом крадіжки, шахрайства, привласнення чи розтрати — тягне за собою накладання штрафу від трьох до п'ятнадцяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням 20% заробітку, або адміністративний арешт на строк до 15 діб.

Ю. О. МАМИКІНА, провідний спеціаліст Харківського районного управління юстиції Харківської області

■ Оголошення

Заява про екологічні наслідки від будівництва оціночно-експлуатаційної свердловини №24 на дятлівському блоці ОСТРОВЕРХІВСЬКОГО ГКР

ПРАТ «Укргазвиробок» повідомляє про екологічні наслідки від будівництва оціночно-експлуатаційної свердловини №24 з метою оцінки візійського горизонту Островецького ГКР за допомогою бурового верстата Уралмаш 4Е-76 з електроприводом. Комплекс наземних споруд, що використовується для буріння свердловини, відносяться до тимчасових і після закінчення спорудження свердловини демонтуються. Плановане будівництво проектується на території Мереф'янської міської ради Харківського району Харківської області. Майданчик будівництва проектною свердловини розташований на відстані 800 м у південному напрямку від с. Олександрівка.

Заява про наміри будівництва свердловини надрукована в №11 від 15.02.12 року газети «Трибуна трудящих». Після друку заяви звернень від громадськості на проведення слухань не надходило. Примірник «Заяви про екологічні наслідки від будівництва свердловини №24» передається до місцевих органів самоврядування для здійснення контролю за будівництвом.

Джерелами впливу на навколишнє середовище є: хіміканти, що застосовуються для обробки бурового розчину, рідкі відходи буріння, включаючи відпрацьований буровий розчин, бурові стічні води, побутові відходи від їдальні, душевої; вибурена порода (шлам) та буровий розчин оброблений хімікатами, тверді відходи буріння (металобрухт, бутобетон, будівельне сміття).

Інтенсивні газопроявлення в разі переходу їх у газовий фонтан при розкритті газових горизонтів; викиди забруднюючих речовин при згоранні електродів під час зварювання; викиди забруднюючих речовин при роботі ДВЗ дизель-електростанції; викиди забруднюючих речовин при спалюванні газу на факелі під час випробування свердловини; пилові викиди при приготуванні бурового розчину; продукти випаровування в ємності для зберігання дизпалива та з поверхні амбарів-накопичувачів. На підставі виконаних розрахунків розсіювання забруднюючих речовин у приземному шарі атмосферного повітря встановлено, що по всіх включених до розрахунку речовинах, концентрація на межі житлової зони нижче ГДК.

З метою забезпечення нормативного стану навколишнього середовища в проекті передбачені технічні рішення з рекомендаціями, що дозволяють зменшити або запобігти впливу на нього.

При впровадженні зазначених технічних рішень і заходів у процесі будівництва проектною свердловини №24 залишкових наслідків не очікується.

Замовником разом з буровою організацією будуть прийняті заходи по здійсненню проектних рішень відповідно до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки на всіх етапах будівництва.

Негативні впливи на рослинний і тваринний світ відсутні.

Після закінчення бурових робіт та проведення рекультивації відведена ділянка землі повертається землевласникам у стані, придатному для використання за призначенням.

Громадські слухання відбудуться 14 березня 2012 року у 15.00, додаткову інформацію можна отримати за телефоном (057) 766-21-45.

ХТО ЦІКАВИТЬСЯ НАЦІОНАЛЬНИМ НАДБАННЯМ?

(Закінчення)

Колекція з гербарієм

Як би там не було, але унікальну колекцію шовкопряда визнали національним надбанням і передали на зберігання до одного з харківських інститутів — ННЦ «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини». Безперечно, це теж поважна наукова установа всеукраїнського рівня з майже 90-літньою історією, де вже зберігається одна колекція, визнана національним надбанням України. Це своєрідний гербарій клітинних культур, де зібрано понад 50 видів різноманітних матеріалів клітинної структури — фрагменти поверхні рослин, шкіри тварин і людини.

— Хочу зазначити, що на базі нашого інституту національна колекція шовкопряда з Мерефи може зберігатися скільки завгодно, адже ми гарантуємо усі необхідні умови, стандарти й температурні режими зберігання, — каже директор ННЦ «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» Борис Стегній. — Це дійсно унікальна колекція, подібних якій немає не те що на теренах СНД, а навіть в усій Європі. Тому й не дивно,

що національною колекцією шовкопряда дуже цікавляться зарубіжні партнери. Скажімо, нещодавно шовківники з Середньої Азії звернулися до нас за допомогою. І ми готові надавати таку допомогу — як теоретичну, так і практичну...

А що в Мерефі?

Спеціалісти переконані, що галузь шовківництва в Україні обов'язково відродиться, адже це надзвичайно перспективна справа. Це підтверджує сучасна практика Китаю та країн Південно-Східної Азії, де розведення шовкопряда та виробництво шовку розвивається надзвичайно бурливо. З обережним оптимізмом дивиться у майбутнє вітчизняного шовківництва й відомий у нашій країні вчений і колишній директор Інституту шовківництва під Мерефою Оксана Галанова.

Шовк у побуті та промисловості важко чим замінити. Навіть коли додати шовкову нитку в тканину з льону — це буде значно якісніший і міцніший виріб. Тому про припинення шовковиробництва не може бути мови.

На місці розформованого Інституту шовківництва в Мерефі зараз

знаходиться лабораторія селекції й генетики тутового шовкопряда. Взимку личинки затихають, хоча й не впадають в сплячку. Весною вони знову оживуть і займуться продовженням свого роду.

Для того, щоб гусениця створила кокон, їй потрібно не менше 4 діб. Вчені підраховували, що для того, щоб зробити собі будиночок-кокон, гусениця повинна зробити головою понад 24 тисячі рухів. А довжина шовкової нитки, розмотаної з одного кокона, сягає 1 кілометра в довжину. Вага одного кокона з личинкою зовсім мала — усього 2—3 г, іноді великі кокони можуть дотягувати по вазі до 4 г.

На сьогодні в Україні лише в Криму активно розвивається шовківництво. Там є спеціалізовані господарства й радгоспи, переробні й обслуговуючі підприємства. А харківська національна колекція шовкопряда поки що чекає свого часу, викликаючи підвищений інтерес лише в іноземців. Так, в «законсервованому» вигляді це національне надбання може зберігатися довго. Однак краще, щоб це надбання не «перележувало», а активно працювало на благо України.

Василь ЧИГРИН

Передплатний індекс
61805